

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil

Materia	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil			
Código	P02G110V01102			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Blanco Pesqueira, Antonia			
Profesorado	Blanco Pesqueira, Antonia Sierra Martínez, Silvia			
Correo-e	ablancop@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral Benvidos a materia de deseño e desenvolvemento curricular en Educación Primaria impartida polas profesoras Antonia Blanco e Silvia Sierra

O obxectivo desta materia é achegarnos aos temas que están máis implicados no desenvolvemento das clases e os procedementos que imos precisar para o deseño das mesmas.

Os contidos versarán sobre o deseño curricular na Educación Infantil. Traballaremos sobre e concepto de curriculum en todos os seus niveis e concepcións.

A nivel práctico realizaranse proxectos de ensino a nivel de Centro e de aula. Para iso analizaremos as diversas metodoloxías didácticas que podemos empregar para a súa realización

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles

- B5 Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
- B6 Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
- B7 Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
- B8 Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
- B9 Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
- B10 Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
- B11 Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes
- B12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
- C1 Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
- C3 Coñecer os fundamentos de atención temprana.
- C4 Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
- C5 Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
- C6 Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
- C8 Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
- C9 Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
- C10 Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
- C11 Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
- C12 Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
- C13 Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
- C19 Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
- C20 Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
- C21 Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
- C22 Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
- C23 Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
- C24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.
- C25 Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
- C26 Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
- C27 Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
- C28 Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
- C29 Valorar a importancia do traballo en equipo
- C30 Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
- C31 Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
- C32 Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
- C33 Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
- C55 Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
- C59 Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.

C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Analizar e comprender os diferentes momentos históricos da educación infantil	A3	B12	C1	D1
			C13	D3
			C26	D5
			C27	D6
			C28	D8
			C29	D9
				D10
				D11
				D12
				D13

Conocer y analizar las diferentes teorías y modelos curriculares e cuestionar críticamente as diversas tendencias e propostas da administración educativa

A1 B1 C1 D1
 A2 B2 C3 D2
 A3 B3 C4 D3
 A4 B4 C5 D4
 A5 B5 C6 D5
 B6 C8 D6
 B7 C9 D7
 B8 C10 D8
 B9 C11 D9
 B10 C12 D10
 B11 C13 D11
 B12 C19 D12
 C20 D13
 C21 D14
 C22 D15
 C23 D16
 C24 D17
 C25 D18
 C26 D19
 C27 D20
 C28 D21
 C29 D22
 C30
 C31
 C32
 C33
 C55
 C59
 C60
 C61
 C62
 C63
 C64
 C65

Seleccionar, desenvolver e avaliar un curriculum de Educación infantil por proxectos no que se demostre dominio dos elementos do curriculum e das competencias da educación infantil.	A1	B1	C1	D2
Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos para o devandito proxecto atendendo os principios teóricos básicos da globalización e as súa aplicación a etapa de educación infantil	A2	B2	C31	D6
	A3	B3	C32	D8
		B9	C33	D9
		B10	C55	D13
		B11	C59	D14
		B12	C60	
Coñecer o rol do profesor de educación infantil e reflexionar sobre o profesor ideal , o seu nivel competencial e de formación	A3	B9	C11	D2
		B12	C12	D3
			C13	D5
				D8
				D14
				D15

Contidos

Tema	
1.A educación infantil desde os seus inicios á actualizade	Historia da infantici e historia de perspectiva actual de educación infantil- As axendas pendentes
2.Teorías e modelos curriculares	Concepto de currículo Tipos de currículo Funcións do currículo O currículo oficial e os curricula institucionais Principais modelos de ensino e de currículo de aplicación na educación infantil Diseño curricular Deseño de proxectos curricales
3.Niveis de concreción curricular	Primerio nivel de concreción Segundo nivel de concreción Terceiro nivel de concreción
4. O curriculum de Educación Infantil	Característica do curriculum de Educación Infantil

5. Compoñentes didácticos do proceso de Ensinanza-aprendizaxe en Educación Infantil	- Objetivos e Competencia - Selección e secuenciación de contidos - métodos, principios y estrategias didácticas - Tareas de ensinanza y organización de procesos de ensinanza aprendizaxe - Construcción y análise de recursos e materiais didácticos - A avaliación do proceso de ensinanza-aprendizaxe
6.A programación na aula de educación infantil	Programación por competencias e proxectos
7.O profesor de Educación Infantil	Competencia e roles Formación continuada o longo de vida

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	30	45
Traballos de aula	15	3	18
Titoría en grupo	7.5	7.5	15
Prácticas externas	0	15	15
Traballos tutelados	0	15	15
Obradoiros	5	20	25
Probas de tipo test	1	7	8
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	8	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte dos profesores dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión dos profesores. Pode estar vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante e en ocasións poderán ser realizadas colaborativamente con alumnos e profesores doutras facultades e universidades.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Obradoiros Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades
Prácticas externas	Se as circunstancias permíteno, desenvolverase algunha actividade externa á facultade en aulas de educación infantil onde se desenvolven prácticas innovación
Traballos tutelados	Estamos intentando organizar unha fórmula que permita unir esforzos e integrar contidos de diferentes materias de forma tal que eses traballos poidan adquirir un sentido máis profundo e interdisciplinar, diminuíndo, á súa vez, a *proliferación de traballos solicitados aos estudantes. O esquema de traballo para este cuatrimestre, susténtase sobre a idea de: 8 temas, 2 libros, unha película e 4 casos. Cada unha das actividades (libros, películas e casos) levará consigo a realización dun informe. A competencia xeral a traballar nesta materia é a expresión escrita, tarefa que estará presente durante todo o período de clases a través dun blog (cada día de clase dous estudantes subirán ao blog o traballado en clase). Dun caderno de clase no que, separadamente das notas ou apuntes que cada un desexe tomar, e incluírá un resumo de 6 liñas que cada estudante anotará ao finalizar cada sesión de clase. Pediranse, tamén, pequenas redaccións nas que haberá de expresarse a asunción dalgún rol vinculado á vida dos nenos pequenos ou ao traballo educativo con eles/as.
Obradoiros	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión dos profesores. Pode estar vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante e en ocasións poderán ser realizadas colaborativamente con alumnos e profesores doutras facultades e universidades.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Obradoiros Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades
Prácticas externas	Se as circunstancias permíteno, desenvolverase algunha actividade externa á facultade en aulas de educación infantil onde se desenvolven prácticas innovación

Traballos tutelados tamamos intentando organizar unha fórmula que permita unir esforzos e integrar contidos de diferentes materias de forma tal que eses traballos poidan adquirir un sentido máis profundo e interdisciplinar, diminuíndo, á súa vez, a *proliferación de traballos solicitados aos estudantes

Obradoiros Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre unha temática concreta, con asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou en grupo que desenvolven os estudantes.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos de aula	Neste apartado tomaranse en consideración nas actividades de aula, as entradas o blog e os comentarios as entradas doutros compañeiros, os resúmenes e comentarios incluídos no caderno de clase. Resultado de aprendizaxe: coñecer e nalizar as diferentes teorías e modelos curriculares e cuestionar críticamente as diversas tendencias e propostas da administración educativa e doutras instancias	20	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 C32 C33 C55 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Prácticas externas	Tomaranse en consideración neste apartado as prácticas que se organicen nas aulas de educación infantil. tamén as aportacións voluntarias dos estudantes sempre que éstas teñan que ver coa temática da materia: asistencia a congresos, participación en actividades con nenos, tec. deberán estas debidamente xustificadas. Resultado de aprendizaxe: coñecer os diferentes niveis de concreción curricular e ser capaz de reproducilos nun esquema multimedia	10	A1 A3 A4	B7	C24 C25 C26	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D10 D13 D15
Traballos tutelados	Neste apartado tomaranse en consideración os traballos ou informes individuais ou en grupo que se vaian realizando o longo do curso baixo a supervisión dos profesores. Tamén a defensa pública se así fora solicitado. Resultado de aprendizaxe: Seleccionar, desenvolver e avaliar un currículo de educación infantil por proxectos no que se demostre dominio dos elementos do currículo e das competencias en educación Infantil. Preparar., seleccionar ou construír materiais didácticos para o devandito proxecto, atendendo aos principios teóricos básicos da Globalización e á súa aplicación as etapas da educación infantil	10	A1 A3 A4	B7	C24 C25 C26	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D10 D13 D14

Obradoiros	Resultado de aprendizaxe: deseñar, elaborar obras didácticas que impliquen a utilización de materiais: arcilla, papel, tics, etc.	10	A1 B12 C8 A2 C9 A3 C11 A4 C12
Probas de tipo test	Neste apartado tomaranse en consideración os resultados na proba tipo test e/ou resposta breve que se realizará o final do cuadrimestre. Resultado de aprendizaxe: analizar e comprender os diferentes momentos históricos da educación infantil	30	A3 B12 C1 D1 C13 D2 C26 D3 C27 D4 C28 D5 C29 D6 D8 D9 D10 D13 D14 D15
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Neste apartado tomaranse en condición os resultados na proba tipo tema ou de resposta longa que se fará o final de cuadrimestre. Resultado de aprendizaxe: coñecer a evolución do rol do profesor de educación infantil e reflexionar sobre o profesor ideal, o seu nivel competencial e de formación	20	A3 B9 C11 D2 B12 C12 D3 C13 D5 C21 D8 D13 D14 D15

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para pasar satisfactoriamente a materia recoméndase asistir a clase. A puntuación final será a suma das puntuación obtida en cada unha das partes, debendo obterse a puntuación mínima de 5 para aprobar a materia. A semesmo é requisito ter aprobada a proba ou exame (2,5 sobre 5) para poder sumar as puntuación do resto das probas e actividades obxecto de avaliación

O formato do examen será concretado polos profesores durante a primeira semana de clase. É probable que se programe algunha actividade de coordinación con outras materias, de xeito tal que a súa avaliación será realizada polos profesores correspondentes. De ser así, comunicárase ao alumnado o primeiro mes de clase. Aquel alumnado que por circunstancias xustificadas non poida asistir regularmente as clases deberá comunicarllo ó profesorado durante o primeiro mes de clase. A avaliación a adoptar con este será realización dunha proba teórica dos contidos da materia (70%) e dun caso práctico (30%). As competencias non adquiridas na convocatoria de xaneiro (1 período) poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo. Neste caso, matérase a notas das probas/actividades superadas ata esta segunda convocatoria. Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo do alumnado na materia, polo que a información aquí contida ten carácter orientativo e pode sufrir lixeiras modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou circunstancias

O enlace onde se poden consultar as datas dos exames é: <http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=189,921,0,0,1,0>

Bibliografía. Fontes de información

gfhgf,

Antón, M. (2008). *Planificar la etapa 0-6* (2ª ed). Barceloan: Graó.

Blanco Pesqueira, A. (2004). *Didáctica Xeral e Formación do Profesorado*. Vigo: S.P.U. Vigo

Gardner, H. (2011). *Las Inteligencias múltiples*. Barcelona: Paidós.

Goldschmied, E. y Jackson, S. (2000). *La Educación Infantil de 0 a 3 años* (3ª ed.). Madrid: Morata.

Majem, T. y Ódena, P. (2001). *Descubrir jugando*. Barcelona: Octaedro

Willis, A. y Ricciuti, H. (2000). *Orientaciones para la escuela infantil de cero a dos años* (3ª ed.). Madrid: Morata.

Zabalza, M.A. (2009). *Calidad en la Educación Infantil*. Madrid: Narcea.

Zabalza, M.A. (2010). *Didáctica de la Educación Infantil* (6ª ed.). Madrid: Narcea.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/P02G110V01103

Educación: Organización do centro escolar/P02G110V01203

Educación: Teoría e institucións contemporáneas da educación/P02G110V01204

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/P02G110V01205

Educación: Titoría e orientación coa familia/P02G110V01303

Ética e deontoloxía profesional/P02G110V01902
